

قوانین کارت شناسایی

فعالین و شاغلین حرف و مشاغل مرتبط با صنایع دستی

در راستای ساماندهی و شناسایی فعالین و شاغلین حرف و مشاغل مرتبط با صنایع دستی اعم از: فعالان، فارغ التحصیلان دانشگاهی، شاغلین دستگاه‌ها در رشته‌های مرتبط با حوزه صنایع دستی و هنرهای سنتی، پیشکسوتان صنایع دستی (فاقد مجوز فعالیت) و شاغلین فعال در کارگاه‌های تولیدی دارای مجوز تولیدی، اداره کل حمایت از تولید معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی اقدام به تدوین دستورالعمل و قوانین مرتبط با صدور کارت شناسایی، برای این اقشار نموده است.

فصل اول - هدف، دامنه شمول و تعاریف

الف - هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل هویت بخشی و ساماندهی فعالان و شاغلان حرف مرتبط با صنایع دستی، دستیابی به آمار و اطلاعات آنها به منظور برنامه ریزی در امور حمایتی از آنها می باشد که برای شناسایی این افراد کارت شناسایی توسط معاونت های صنایع دستی و هنرهای سنتی استان ها در سراسر کشور صادر می گردد.

ب - دامنه شمول

ضوابط و مقررات این دستورالعمل شامل افرادی است که به نحوی در چرخه تولید و عرضه محصولات صنایع دستی و هنرهای سنتی قرار گرفته اند که تعاریف مشاغل موردنظر در دستورالعمل مذکور قید شده است.

ج - تعاریف

صنایع دستی: به محصولاتی که با استفاده از مواد اولیه طبیعی و عمدتاً بومی، با بکارگیری نقوش سنتی و بهره مندی از خلاقیت فردی با حفظ پیشینه تاریخی، هویت و اصالت که توسط دست یا دست و ابزار طی فرآیندی به تعداد نامحدود تولید می شود اطلاق می گردد.

تبصره ۱- استفاده از ابزار ماشینی تا مادامی که نقش و کار دست به عنوان مهم ترین و اصلی ترین عامل تولید باقی بماند، بلامانع است.

تبصره ۲- محصولات تولید شده می توانند بعنوان کالای سرمایه ای، مصرفی (کاربردی) دارای جنبه های فرهنگی و ملی، برگرفته از باورهای سنتی، زیباشناختی و متأثر از سابقه تاریخی و ویژگی های جغرافیایی مکان تولید شده باشد، که خلاقیت فرد سازنده اثر در تک تک تولیدات مشهود است.

معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان: این معاونت یکی از معاونت های اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان ها می باشد که تنها مرجعی است که مسئولیت بررسی اسناد و مدارک ارائه شده، صدور، تمدید و ابطال مجوزهای معتبر مطابق با این دستورالعمل را در استان بر عهده دارد.

معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی (ستاد): این معاونت یکی از معاونت های سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور بوده که تنها متولی این هنر- صنعت است که وظایف سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت عالی بر امور اجرایی صنایع دستی کشور را عهده دار می باشد.

فعالین صنایع دستی در سه گروه ذیل قرار دارند :

- ۱- افرادی که شغل دوم آنها تولید محصولات صنایع دستی و هنرهای سنتی می باشد.
 - ۱-۱- افرادی که در دستگاه ها و مشاغل مختلف فعالیت داشته و بنا به علاقمندی مبادرت به تولید و ساخت محصول در یک رشته صنایع دستی (کد دار) می نمایند و از مهارت و تخصص فنی کافی و لازم در رشته مربوطه برخوردار می باشند لیکن بصورت مستمر و مداوم فعالیت ندارند.
 - ۲- افرادی که تولیدات آنها بسیار اندک است به صورتیکه در مقایسه با حداقل درآمد مصوب از سوی اداره کار نتواند از محل تولید محصول امرار معاش نمایند.
 - ۳- افرادی که بعنوان کارگر ماهر و نیمه ماهر در کارگاه های تولید صنایع دستی زیر نظر کارفرما فعالیت می نمایند.
- مکان تولید صنایع دستی :** فضایی است که به منظور تولید و ساخت محصولات صنایع دستی در یک رشته ایجاد شده است .

تبصره ۱ - فضای کارگاهی اعلام شده توسط فعالین صنایع دستی ، می بایستی و متقاضی بدون بکارگیری نیروی انسانی در آن مکان مشغول به تولید صنایع دستی در رشته مورد درخواست و به صورت انفرادی فعالیت نماید.

تبصره ۲ - فضای مسکونی اختصاص یافته برای تولید و ساخت محصولات صنایع دستی توسط شاغلین صنایع دستی ، صرفاً برای فعالیت در زمینه رشته های مصوب قابلیت بهره برداری می باشد.

فارغ التحصیلان دانشگاهی مرتبط با صنایع دستی و هنرهای سنتی : به افرادی که در یکی از رشته های مرتبط با صنایع دستی و هنرهای سنتی در سطح دانشگاه های معتبر و مورد تأیید در مقاطع کاردانی، کارشناسی ، کارشناسی ارشد و دکتری تحصیل نموده و موفق به دریافت مدرک مورد نظر گردیده اند، و در یکی از رشته های صنایع دستی کد دار فعالیت نموده و مبادرت به تولید بصورت مقطعی می نمایند، اطلاق می گردد .

تبصره - افرادی که دارای مدارک معادل و یا درجات هنری مرتبط با صنایع دستی و هنرهای سنتی و مورد تأیید می باشند نیز می توانند مجوز مربوطه را دریافت نمایند.

پیشکسوتان صنایع دستی : افرادی هستند که دارای سابقه فعالیت بالای ۲۰ سال و مهارت لازم در تولید محصولات صنایع دستی در یک رشته خاص داشته و بصورت مستمر فعالیت نمی نمایند.

شاغل و فعال کارگاههای تولید صنایع دستی :

۱- شخصی که در مکان تولید یا هر مکان دیگری اقدام به فعالیتی در راستای تولید صنایع دستی نموده اما عمل وی منجر به خلق یک اثر هنری یا صنایع دستی نمی شود. این فرد تسلط بر تولید محصول صنایع دستی را بصورت کامل ندارد. مانند متصدیان کوره های لعاب که تنها در زمینه چیدمان محصول درون کوره و ناظر بر شرایط کوره در زمان پخت هستند و یا افرادی که وظیفه آماده سازی دستگاههای تولید محصول صنایع دستی را برعهده دارند.

۲- کلیه استاد کاران و کارگران که در کارگاه ها و اماکن تولید صنایع دستی فعالیت نموده و دارای مهارت و تخصص فنی کامل در زمینه تولید محصولات در یک رشته صنایع دستی (کد دار) می باشد.

تبصره: ارزیابی و تعیین صلاحیت شاغلین و فعالین کارگاه های صنایع دستی از طریق معاونت صنایع دستی استان صورت می پذیرد.

تذکر: کلیه دارندگان کارت شناسایی صنعتگری فاقد بهره مندی از طرح بیمه قالیبافان و شاغلین صنایع دستی شناسه دار می باشد. لیکن فعالین و شاغلین کارگاه های صنایع دستی از طریق کارفرمایان مربوطه تحت پوشش بیمه مذکور قرار خواهند گرفت.

رشته های مصوب صنایع دستی : به فهرست رشته هایی اطلاق می گردد که مصوب و مورد تأیید معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور است.

شخصیت حقیقی : به هر یک از افراد انسانی اطلاق می شود که دارای حقوق و مسئولیت های مشخصی در جامعه می باشد.

فصل دوم - شرایط عمومی و اختصاصی

الف - شرایط عمومی برای کلیه متقاضیان :

- ۱- تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران
- ۲- تدین به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان رسمی مطرح شده در قانون اساسی کشور
- ۳- داشتن کارت پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم (برای آقایان) یا گواهی اشتغال به تحصیل برای افرادی که کارت پایان خدمت ندارند

ب - شرایط اختصاصی :

❖ شرایط اختصاصی فعالین صنایع دستی :

۱. داشتن تمامی شرایط عمومی
 ۲. داشتن حداقل سن ۱۸ سال
 ۳. داشتن توان جسمی و مهارت فنی لازم در رشته مورد تقاضا
 ۴. داشتن مدرک تحصیلی و آموزشی مرتبط با یکی از شرایط زیر :
 - ۴-۱- کارشناسی به بالا
 - ۴-۲- کاردانی با ۱ سال سابقه تولید
 - ۴-۳- دیپلم با ۲ سال سابقه تولید
 - ۴-۴- داشتن مدرک درجه هنری
 - ۴-۵- شاغلین کارگاه ها (کارگر ساده، کارگر نیمه ماهر ، کارگر ماهر، استادکار)
- تبصره - صدور کارت برای کارگرانی که در کارگاه های تولیدی مشغول به انجام یکی از فرآیندهای خلق اثر یا تکمیل مراحل فنی آن می باشند باتوجه به داشتن مهارت کافی در شاخه فعالیت آن ها بلامانع است.

شرایط اختصاصی فارغ التحصیلان دانشگاهی مرتبط با صنایع دستی و هنرهای سنتی :

۱. داشتن تمامی شرایط عمومی
۲. داشتن مدارک تحصیلی کاردانی ، کارشناسی ، کارشناسی ارشد و دکتری از سطح دانشگاههای معتبر ومورد تأیید وزارت علوم ارزشته های مرتبط با صنایع دستی و هنرهای سنتی .
- ۲-۱- صدورکارت برای افرادی که دارای مدارک معادل و یا درجات هنری مرتبط با صنایع دستی و هنرهای سنتی موردتأیید می باشند بلامانع است .

شرایط اختصاصی پیشکسوتان صنایع دستی :

۱. داشتن تمامی شرایط عمومی
۲. داشتن سن بالای ۵۵ سال
۳. داشتن سابقه فعالیت بالای ۲۰ سال درزمینه صنایع دستی و هنرهای سنتی
۴. ارائه مدارک ومستندات لازم درزمینه فعالیت

شرایط اختصاصی شاغل و فعالین کارگاههای تولیدی صنایع دستی :

۱. داشتن تمامی شرایط عمومی
۲. داشتن حداقل سن ۱۸ سال
۳. داشتن مهارت و سوابق کافی در زمینه فعالیت
۴. صدور کارت برای شاغلین کارگاههای دارای مجوز پروانه تولید کارگاهی صنایع دستی بلامانع است .
۵. انجام مراحل صدور کارت برای شاغلین در کارگاهها توسط کارفرما و براساس لیست ارائه شده و نوع تخصص آنان صورت می پذیرد.
- ۵-۱- ارائه گواهی تأیید کارکرد و حسن انجام کار از کارفرما برای هر شاغل به صورت مجزا الزامی است .
- ۵-۲- ارائه تصویر مجوز پروانه تولید کارگاهی دارای اعتبار از طریق کارفرما الزامی است .
- ۵-۳- ارائه لیست بیمه شاغلین و فعالین کارگاهها توسط کارفرما بصورت دوره ای .
- ۵-۴- کارفرما مکلف است در صورت اضافه نمودن و یا کم کردن کارگران کارگاه خود نسبت به اعلام اسامی آنان به معاونت صنایع دستی استان ذیربط اقدام نماید.

فصل سوم - مدارک مورد نیاز برای صدور کارت شناسایی

۱. تکمیل فرم تقاضا نامه
۲. اصل به همراه تصویر تمام صفحات شناسنامه و کارت ملی
۳. اصل به همراه تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت دایم برای آقایان
۴. تعداد ۱ قطعه عکس ۳×۴ مربوط به سال جاری
۵. ارائه اصل و تصویر آخرین مدرک تحصیلی مرتبط قید شده در فصل دوم (شرایط اختصاصی متقاضی)، یا مدرک درجه هنری و یا گواهی مهارت از سازمان فنی و حرفه ای
۶. ارائه گواهی اشتغال به کار و حسن انجام کار از یکی از کارگاههای صنایع دستی دارای پروانه تولید کارگاهی برای شاغلین و فعالین صنایع دستی الزامی است .
۷. ارائه سابقه فعالیت که می تواند شامل سابقه بیمه تامین اجتماعی فرد و یا تایید کارفرما باشد برای فعالین در کارگاههای تولیدی صنایع دستی الزامی است .

فصل چهارم - مدارک مورد نیاز برای تمدید کارت شناسایی

۱. تکمیل فرم تقاضا نامه
۲. تعداد ۱ قطعه عکس ۳×۴ مربوط به سال جاری
۳. ارائه گواهی اشتغال به کار از یکی از کارگاههای صنایع دستی دارای پروانه تولید کارگاهی برای شاغل و فعالین صنایع دستی الزامی است .
۴. ارائه سابقه فعالیت که می تواند شامل سابقه بیمه تامین اجتماعی فرد و یا تایید کارفرما باشد .

فصل پنجم - صدور کارت شناسایی

۱. پس از ارائه مدارک لازم و احراز شرایط در حرفه مورد تقاضا توسط کارشناس معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان، صدور کارت شناسایی حسب مورد برای شخص حقیقی انجام می شود.
 ۲. بازدید از فضای کارگاهی و خانگی شاغلین و فعالین صنایع دستی الزامی است .
 ۳. اطلاعات درج شده در کارت شناسایی شاغلان صنایع دستی عبارتند از:
 ۴. عنوان متقاضی (اعم از : فعال ، فارغ التحصیل رشته مرتبط با صنایع دستی یا هنرهای سنتی ، پیشکسوت ، شاغل در کارگاه تولیدی)
 ۵. عنوان حرفه و گروه رشته فعالیت برای فعالین ، فارغ التحصیلان ، پیشکسوتان و شاغلین در کارگاه
 ۶. نام و مشخصات شخصیت حقیقی متقاضی (شامل : نام و نام خانوادگی، نام پدر، کدملی و تاریخ اعتبار کارت)
 ۷. اعتبار کارت شناسایی صادرشده ۵ سال می باشد.
- تبصره - اعتبار کارت شناسایی شاغلین کارگاههای تولیدی صنایع دستی منوط به ارائه لیست بیمه شاغلین در دوره های شش ماهه در هر سال می باشد.
۸. بازدید از مکان معرفی شده و تکمیل فرم بازدید قبل از صدور کارت شناسایی برای شاغلین در کارگاهها ، صنایع دستی توسط کارشناس معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان الزامی است.
 - تبصره ۱- تمدید کارت شناسایی منوط به بازدید مجدد، استمرار فعالیت ، تاییدیه کارفرما برای شاغلین در کارگاههای تولیدی دارای اعتبارمجوز پروانه تولید کارگاهی می باشد.
 - تبصره ۲- دارنده کارت شناسایی موظف است یک ماه ونیم قبل از انقضای مدت آن نسبت به تمدید اقدام نماید.
 ۹. صدور کارت شناسایی برای چندین شخصیت حقیقی ممنوع است .
 ۱۰. صدور بیش از یک کارت شناسایی برای یک نفر ممنوع است .
 ۱۱. صدور کارت شناسایی برای متقاضیان دارای گواهی اشتغال به تحصیل ، با در نظر گرفتن طول مدت تحصیل بلامانع است .

فصل ششم - ضوابط و مقررات کارت شناسایی

۱. شاغلین کارگاههای صنایع دستی مجاز نیستند به فعالیتی که مغایر با رشته مورد فعالیتشان بوده یا سنخیتی با آن نداشته باشد بپردازند.
۲. بازدید و تکمیل فرم مربوطه، قبل از صدور و تمدید کارت شناسایی برای متقاضیان شاغلین در کارگاهها، صنایع دستی، توسط کارشناس معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان الزامی است.
۳. تمامی دارندگان کارت شناسایی موظف به رعایت مقررات و دستورالعمل ها و خط مشی های ابلاغ شده توسط مراجع صدور مجوز هستند.
۴. صدور بیش از یک کارت شناسایی در یک محل و به یک آدرس مشخص بلامانع است.
۵. تایید فعالیت و امور فنی و تخصصی مربوط به صدور و تمدید کارت شناسایی برای متقاضیان به معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان تفویض اختیار شده است.
۶. امور مرتبط به چاپ و تحویل کارت شناسایی به متقاضیان به نمایندگان حراست مستقر در استانها تفویض اختیار شده است.

*** کارت شناسایی پیشکسوتان : کد شناسایی ۴/۱**

*** کارت شناسایی فعالان صنایع دستی : کد شناسایی ۴/۲**

*** کارت شناسایی طراحان و فارغ التحصیلان تخصصی صنایع دستی : کد شناسایی ۴/۳**

*** کارت شناسایی فعالین و شاغلین در کارگاهها : کد شناسایی ۴/۴**

۷. هرگونه توضیح و تغییر به صورت دستی در مجوز صادره کارت شناسایی ممنوع است.
۸. صدور کارت شناسایی برای شاغلین فعال در کارگاههای دارای مجوز پروانه تولید کارگاهی، مطابق با کد رشته های مصوب صنایع دستی و بنا به نیاز کارگاه با توجه به توسعه و میزان تولید آن برای پسته های خاص کارگری مانند متصدیان کوره و با نظر معاونت صنایع دستی استان و مطابق با ضوابط اعلام شده بلامانع است.
۹. در صورت تغییر مکان فعالیت از یک استان به استان دیگر دارنده کارت شناسایی موظف است نسبت به ابطال آن در استان قبلی و درخواست مجدد آن در استان فعلی اقدام نماید.
۱۰. در صورتی که دارنده کارت شناسایی بعد از اتمام تاریخ اعتبار کارت و با تأخیر مراجعه نماید تمدید مجوز مشمول شرایط صدور خواهد شد.

۱۱. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل برعهده معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور (ستاد) خواهد بود و هرگونه تغییر در دستورالعمل با پیشنهاد مشترک معاونت های صنایع دستی و هنرهای سنتی استانها و تأیید معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی کشور (ستاد) صورت می پذیرد.
۱۲. کارفرمایان دارای پروانه تولید کارگاهی صنایع دستی موظف اند در صورت هرگونه تغییر در حذف یا اضافه نمودن کارگران شاغل در کارگاه، مراتب را در اسرع وقت به اطلاع معاونت صنایع دستی استان برسانند.
۱۳. تحویل کارت های شناسایی صادره برای شاغلین فعال در کارگاههای تولیدی به کارفرمایان مربوطه صورت می پذیرد.
۱۴. صدور کارت شناسایی برای دارندگان مجوزهای پروانه های تولیدی انفرادی و کارگاهی صنایع دستی ممنوع است.